

negi dela dr. Korošca na taboru JRZ v Mariboru zbrani tisoči slovenskega ljudstva udano izražamo Vašemu Visočanstvu najgloblje zahvalo za naklonjenost in ljubezen ter prisegajo zvestobo kraljevskemu domu.

Tretja brzojavka je naslovljena na ministrskega predsednika z naslednjim besedilom:

Na velikem političnem taboru JRZ v Mariboru zbrani Slovenci slavimo 30 letnico politike našega voditelja dr. Korošca ter izražamo Vam kot predsedniku vlade in stranke naše spoštovanje in zaupanje.

Četrto brzojavno priznanje je prejel dr. Anton Korošec v besedah:

Ogromne množice Slovencev na taboru JRZ v Mariboru slavijo 30 letnico Vašega javnega dela. Izražamo Vam svojo iskreno zahvalo, globoko spoštovanje in neomajno zaupanje. Z Vami skupaj verujemo, da Vam Bog dodeli milostno doseči cilj Vašega prizadevanja v korist nam in naši domovini.

Za prečitanimi brzojavkami je pozdravil g. Žebot oba ministra kot predstavnika vlade, vse odličnike JRZ, tisočere zborovalce in je predlagal soglasno odobreno predsedstvo tabora, ki je zavzelo prostore krog mize na visokem odru.

Prvi je govoril, navdušeno pozdravljen in med navdušenim govorom z radostnimi medkljici pogostokrat prekinjen, g. Džuro Jankovič, minister za šume in rude. Njegov govor je bil prežet bratske ljubezni do nas Slovencev, ki imamo tako odličnega in v Jugoslaviji in tudi v drugih državah priznanega voditelja dr. Korošca.

Za s ploskanjem in veselo glasnimi živjoklici odobrenim govorom g. Jankoviča je spregovoril dr. Miha Krek. Podčrtal je gospod minister veliko delo dr. Korošca za štajerske Slovence in pozival navzoče množice mož ter fantov, naj storijo pri bodočih občinskih volitvah svojo dolžnost, da bo JRZ sijajna zmagovalka in da bodo združeni in na zunaj z vsemi mogočimi laži-firmami opremljeni nasprotniki obmolknili in bo JRZ svoje veliko delo za državo in narod uspešno nadaljevala.

Za omenjenima glavnima govornikoma so se še spominjali dr. Korošcevega jubileja, strankinega dela v prošlosti in za božičnost ter zavračali klevete nasprotnikov: Franc Smodej, član glavnega odbora JRZ iz Beograda, dr. I. Leskovar, dr. A. Veble, dr. F. Miler, kmet Špindler, za železničarje g. Kristovič in za obrtnike g. I. Sojč.

Zaključek sijajno uspelega in veličastnega slovenskega tabora v proslavo 30 letnice dr. Korošcevega javnega delovanja je tvorila naslednja

Spomenica:

Na mariborskem političnem taboru JRZ dne 9. avgusta 1936 zbrani zborovalci soglasno predlagajo v imenu slovenskega prebivalstva iz Slovenske Krajine, Murskega polja, Slovenskih gor, Dravskega polja in doline, Pohorja, Kozjaka in Maribora kraljevski vladi svoje sklepe v uvaževanje in čimprejšnjo izvršitev:

1. Stojimo na stališču, da zahteva demokratičen režim popolno samoupravo in tako v občini, okraju in banovini učinkovito decentralizacijo vseh poslov v vseh panogah našega javnega politično-upravnega, gospodarskega, kulturnega in socialnega življenja. Ta decentralizacija jasno in točno zahteva tudi dodelitev odgovornosti in kompetenc. Šele takšna ureditev, izvedena tudi v

praksi, nam daje pravico do naslova smoteno urejene in upravljane pravne države ter daje državljanom čut samozvesti, odgovornosti, ljubezni in volje do pozitivnega vzajemnega ustvarjanja za obstanek naroda in države. Zato je v interesu države in mirnega sožitja in skladnega razvoja, da se čimprej uveljavi zakon o samoupravah, kjer bodo svobodno izvoljeni zastopniki v vseh upravnih edinicah nosilci ljudske uprave in narodne suverenosti. V duhu tega naziranja odrekamo sedanjemu senatu in narodni skupščini vsako legitimacijo zastopstva, ker so člani proti volji ljudstva prišli v položaj zastopnikov samo na podlagi samovolje, potvorb, nezakonitosti in nasilja.

2. Duha pravičnosti in resničnosti samouprave odgovarja in harmoničen razvoj omogoča princip v finančnem gospodarstvu, da se vse direktne in indirektno dajatve državljanov bistveno uporabljajo tam, kjer je njihov vir. V tem pogledu je potrebna temeljita preosnova v našem davčno-finančnem državnem gospodarstvu. Izkoriščanje ene pokrajine v korist drugih se mora jenjati, ker ne odgovarja duhu pravičnosti in onemogočuje tudi razvoj.

3. Po krivdi vlad od leta 1930 do 1. 1934 in vsled svetovne krize je vse naše denarno gospodarstvo odrevenelo in zamrzlo. Velika nujnost je, da se s pametnim zakonom o razdolžitvi in zaščiti kmetovalcev reši kmetijski stan popolne propasti ter ustvari tudi izplačilna možnost naših denarnih zavodov. To je socialna in gospodarska nujnost; rešitev pa terja tudi ugled naše državne uprave.

V NAŠI DRŽAVI.

Angleški kralj Edvard VIII. v Jugoslaviji. Dne 9. avgusta ob 17.55 se je pripeljal na Jesenice angleški kralj s svojim spremstvom. Na postaji ga je pričakal in pozdravil naš knez namestnik Pavle. Z Jesenice sta nadaljevala kralj in knez Pavle pot z dvornim vlakom do Kranja. Tu sta izstopila in se odpeljala z avtomobilom v letno bivališče kneza namestnika, kjer je ostal kralj nekaj časa v rodbinskem krogu kneza. Nato je princ Pavle spremil angleškega kralja nazaj v Kranj, kjer se je od njega pristrčno poslovil. Dvorni vlak je nato nadaljeval svojo vožnjo na naše Primorje.

Naš kralj na Bledu. Dne 5. avgusta je izstopil na postaji Lesce-Bled kralj Peter II. v spremstvu svojih bratov-princev Tomislava in Andreja. Na okrašenem kolodvoru sta pozdravila z letovanja ob Adriji došlega kralja kraljeva namestnika knez Pavle in dr. Perovič in ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović. Pristrčen je bil sprejem kralja od strani šolske mladine, ljudskih množic ter okoliških županov. Pri vožnji skozi Ljubljano je pozdravil mladega kralja ban dr. Natlačen. Po pristrčnem sprejemu in pozdravih na postaji Lesce-Bled se je podal naš kralj s spremstvom v svoj grad, kjer bo bival nekaj časa.

Nj. Vel. kraljica Marija se je pripeljala 9. avgusta s spremstvom v grad Suvobor na Bledu.

Predsednik vlade dr. Milan Stojadinović se je zadnjo nedeljo proti večeru vrnil z Bleda v Beograd.

4. Izredne vremenske nesreče letos vsled ujma po naših vinogradih, sadovnjakih in poljih zahtevajo v naših krajih izredne ukrepe za obstanek našega prebivalstva tako glede ublaženja javnih dajatev kakor tudi glede iztirjevanja javnih in zasebnih obveznosti. Pričakujemo v tem oziru nujnih ukrepov tako od osrednje vlade v Beogradu kakor tudi od naše banske uprave v Ljubljani.

5. Vsled zastoja v našem denarnem gospodarstvu in vsled nesorazmernosti cen industrijskih in kmetijskih produktov je v krizi in zastoji vse naše gospodarstvo, vsled tega pa trpi naše obrtništvo in delavstvo, odtod nizke mezde in težak položaj vseh panog naše male obrti, delavstva in malega kmetijstva, preveč je zagrešeno, zanemarjeno in zamujeno v prejšnjih letih. Tega se vsi zavedamo. Pričakujemo pa sedaj, ko po zaslugi uvidenih odločujočih faktorjev padajo ovire, da nas sedanja vlada s svojim poštenim in smotrenim delom izvleče iz zmede in težav, s potrebnimi ukrepi izboljša naše stanje ter uspešno nadaljuje srečno pričeto delo v blagor naroda, domovine in vladarske hiše. Zato jim z zaupanjem izražamo svoje spoštovanje in zahvalo.

6. Ker na stotine in stotine slovenskih izobražencev radi brezposelnosti živi v največji bedi, zahtevamo, da se najde kruha našim brezposelnim učiteljem in učiteljicam ter drugim izobražencem. Osobito poudarjamo in ponavljamo staro zahtevo Slovencev in Hrvatov, da se v ministrstvih najde pravičen ključ za višje uradništvo, da bomo vsi trije bratje na teh mestih z ozirom na svoje število pravično zastopani.

Pri občinskih volitvah na Vrhniki pri Ljubljani je dobila zadnjo nedeljo JRZ 26 odbornikov, JNS 4 odbornike.

»Slovenski zemlji« smo posvetili z lučjo dejstev. Nismo krivi, če jo je ta luč zaščemela v oči. Ne prenese vsako oko ostroti, ki je svojska svetloba. To pa ni krivda svetlobe, marveč organa človeškega telesa. Dejstva ostanejo ter bodo naprej izžarevala iz sebe luč. Dejstvo je, da se je morala v Dubravi pri Zavrču o priliki zborovanja, ki so ga mačkovci priredili v prvi vrsti za Slovence, slovenska zastava umakniti pred hrvatsko. To je izraz političnega prezira slovenstva od strani mačkovstva. Ako je smela hrvatska zastava svobodno plapolati v zraku, zakaj ni ob njej smela biti izobešena tudi slovenska zastava? Ali je to hrvatsko-slovensko bratstvo, ki ga mačkovci tako poudarjajo?! Ugotavljamo po naših informacijah, ki smo jih prejeli, da se je morala v Dubravi umakniti slovenska zastava na dveh hišah, ne samo na eni. Takšna je bila tamkaj hrvatska narodna ekskluzivnost in nestrpnost. To pa razsvetljuje v žarki luči odnos mačkovstva do slovenstva. Mačkovstvo je za nas tuj element in nima pravice do obstoja na slovenski zemlji. Če so Hrvatje z mačkovstvom zadovoljni, je to njihova stvar. Ob Sotli pa je temu mačkovstvu postavljena meja, preko katere ne sme. Slabo znamenje bi bilo za nas Slovence, ako bi vodstvo pokreta za slovenstvo in njegove pravice bilo postavljeno pod tujo kuratelo. Tega ne morejo dovoliti in tudi ne bodo dovolili tisti, ki se borijo za staro slovensko pravdo!

V DRUGIH DRŽAVAH.

Komunistom je spodletelo na Grškem. Za Španijo je posegla Moskva s svojimi

komunističnimi prevratnimi hujskarijami na Balkan in si je izbrala za svoje prihodnje torišče, že vsem mogočim revolucijam vajeno Grčijo. Na Grškem je bila v načrtu splošna stavka, kateri bi sledili nemiri ter poulični boji. Metaxasova vlada je videla, da bi ne bila kos resnim nemirnim delavskih množic in radi tega je prehitela prekucuske nade od ruskih sovjetov plačanih agentov. V noči od 4. na 5. avgust je imela vlada od kralja pooblastilo, da je razpustila parlament, ukinila začasno ustavo in je razglasila obredno stanje za celo državo. S tem korakom je bila preprečena splošna stavka in vlada je odločena, da bo z vsemi sredstvi, ki ji na razpolago, enkrat za vselej zatrla podtalno komunistično delo in bo predvsem izgnala vse iz Moskve na Grško vtihotapljene hujskače. Kako malo so bili komunisti na ularec vlade pripravljeni, dokazuje dejstvo, da nikjer ni pustilo delavstvo dela in da sta vladala povsod mir ter red. Vladi je v polni meri uspelo, da je obvarovala deželo pred zmedami in državljanskim klanjem po vzgledu Španije.

Nova vlada na Grškem. Po razpustu parlamenta in po začasni ukinitvi ustave radi nevarnosti komunističnega puča je ministrski predsednik Metaksas sestavil novo vlado. General Metaksas je obdržal ministrsko predsedništvo, zunanje ministrstvo in ministrstvo za letalstvo.

Iz Bolgarske prihajajo klici po diktaturi. Prevratni poskusi na Grškem in strašna državljanska vojna na Španskem vpliva tudi na Bolgare, kjer so že doživeli od prevrata do danes precej burnih sprememb vlad. Iz ljudskih množic je čuti revolucionarne glasove, ki odmevajo na višjih mestih po vpeljavi diktature. Kralj Boris se mudi v Berlinu, kjer je bila njegova soproga kraljica Ivana operirana. Kraljeva odsotnost, nesložnost sedanega kolikor toliko demokratičnega režima in ljudsko nejevoljo izrabljajo fašisti profesorja Cankova v svoje udarne nakane, ki močno dišijo po fašističnem samodržju.

Napovedi nove vlade na Poljskem. Časopisje razglasa, da bo prišlo na Poljskem do spremembe vlade proti koncu avgusta. Bodoči ministrski predsednik bi naj postal sedanji kmetijski minister Poniatovski. — Polkovnik Koc snuje vladi prijazen kmečki pokret, ki bi se naj pridružil skupni vladni stranki.

Francoska levičarska vlada v škripcih. Francoska levičarska vlada je odločno na strani svoje najožje sorodnice — levičarske vlade na Španskem. Francoska Blumova vlada je bila takoj spočetka upora desnice na Španskem uverjena, da bo de vstajo vlada zatrla. Francoski vladni levičarji so svoje španske sosedje podpirali javno in tajno z vsem mogočim vojnim materijalom, kar pa ni nič pomagalo. Blumovo vlado je začelo skrbeti dejstvo, ker so se postavile vse velesile na stran španskih upornikov, katere tudi očitno podpirajo kakor n. pr. Italija. Da bi po zmagi desnice nad levico ne zadela ista usoda levičarje še na Francoskem, se je oprijela francoska Blumova vlada zadnje rešilne bilke: sklicanja posebne konference velesil in raznih drugih večjih držav, na kateri bi se zbrane države zavezale, da se ne bodo vmešavale v španske zadeve in ne bodo med seboj se bojujočih Špancev podpirale ne na desno in ne na levo. Omenje-

nemu pozivu Francije so se nekatere že odzvale, druge z lačujočim odgovorom v trdnem prepričanju, da bo desnica na Španskem poprej zmagala, predno se bo sestala od francoskih vladnih levičarjev toliko zaželjena konferenca.

V Španiji pred padcem Madrida.

Število smrtnih žrtev tekom 20 dni državljanske vojne.

Dne 6. avgusta je minulo 20 dni, kar je zadivljalo v Španiji državljanska vojna med vladno levico in desnico. 20dnevni spopad je zahteval 35.000 mrtvih in nad 100.000 ranjenih. Te številke so strašna bilanca upora, katerega je izzvala španska levičarska vlada z odvzetjem vseh pravic onim, ki niso za rop, požig ter za umor, ampak še čutijo katoliško in branijo osebno lastnino. Zgoraj omenjene številke govorijo več, nego podrobni opisi grozot ter splošnega uničevanja, s katerim straši državljanska vojna.

Obupnost položaja v Madridu.

Vesti, ki so prihajale iz Španije do 6. avgusta, niso bile zanesljive in je predvsem samohvala levičarske madridske vlade, ki poroča o zmagah, povsem neverjetna ter neresnična.

Iz portugalske prestolice Lisabone je bila 7. avgusta poslana v svet radijovest, katero je ujel lisabonski radioklub in ki bila 7. avgusta poslana v svet radijovest, južnoameriške države Čile svoji vladi v Santiago v Južni Ameriki.

Po tem sporočilu je bil položaj madridske vlade 7. avgusta obupen. Iz tega vzroka so poskušali v Madridu zaostali zastopniki tujih držav, da zapuste mesto v posebnem vlakcu. Ker je pa madridska levičarska vlada pod predsedstvom Girala brez vsake moči — oblast je v rokah komunistov — ni preostalo inozemskim zastopnikom drugega, nego se zbrati v kakem diplomatskem poslopu in poklicati pomoč svojih držav.

Madridska vlada je poslala 7. avgusta v boj zadnje rezerve in ne more več nikogar rekrutirati.

Boljševiška denarna pomoč.

Dne 26. julija so se zbrali v Pragi k posvetovanju ruski, francoski in španski komunisti. Sklenili so, da morajo priskočiti na pomoč komunistom v Španiji z 1 milijardo frankov. Ta podpora svota bi se naj zbrala z mezdnimi odtegljaji ruskim delavcem. Posebna komisija z voditeljem francoskega komunističnega gibanja Thorrezom na čelu bi naj nadzirala razdelitev ter uporabo denarnih podpor Španiji. Razven tega bi naj bil odposlan v Španijo iz komunističnih tehnikov sestavljen oddelek ter posebna zračna eskadrila.

Sklep v Pragi zbranih komunističnih voditeljev je rodil uspeh. Denar, katerega bodo odtegnili ruskemu delavstvu kot podporo za španske komuniste, je dala na razpolago ruska Narodna banka v Moskvi. Denar je bil odposlan francoskemu predsedniku levičarske vlade Leonu Blumu z naročilom, da ga spravi na kak način v Madrid.

Vzorno čisto — vzorno

negovano po
vsakem pranju

Vedno z

GAZELA

GT.3.3-33

TERPENTINOVIM MILOM

Pere res belo!

Stališče velesil in španska državljanska vojna.

Zmagovito uporniško gibanje na Španskem podpirajo Anglija, Nemčija in najbolj pa Italija.

Angleško časopisje poziva dnevno v očigled grozovitostim španskih boljševikov, da se mora Anglija z vsemi močmi postaviti, da reši zapadno kulturo in moralno. Ena največjih angleških bojnih ladij »Kraljica Elizabeta« se je usidrala v španski luki Barcelona, kjer so komunisti najhujše gospodarili ter divjali nad katoličani, njihovimi cerkvami, samostani in imetjem.

Iz Berlina potrjujejo vest, da so postali 24. julija v Španiji štiri nemški državljani žrtve komunistične strahovlade. Pri poskusu, da bi ti Nemci v avtomobilu iz Barcelone dosegli francosko mejo, so jih zaustavili komunisti pri San Martinu. Dasiiravno so imeli v rokah pravilne potne liste, so jih gnali pred levičarsko sodišče, ki jih je obsodilo na smrt in so bili takoj ustreljeni.

Radi tega krvavega dejanja grmi nemško časopisje proti španskim boljševikom in zahteva, da se mora Evropa združiti, če noče, da bi boljševizem zmagal vse njene temelje glede osebne varnosti in zasebne lastnine!

Dejanjsko je priskočila zmagovitim upornikom doslej najbolj na pomoč Italija. Italijanski parniki in letala dovažajo uporniškimi četam dnevno prehrano, strelivo in razni drugi potrebni vojni materijal. Italijanske ladje spremljajo, da so bolj varne, podmornice. Italijanska velika bojna letala prevažajo iz španskega Maroka v Afriki, ki je glavno oporišče vstaje, upornikom v Francijo vedno sveže čete, ki prodirajo od dveh strani proti Madridu.

Združene ameriške države so vložile po svojem zastopniku v Madridu najostrejši protest, ker je španska levičarska vlada socializirala ali enostavno odvzela Fordove in General Motors tvornice v Barceloni, ki so last ameriških državljanov.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Planinska kapela sv. Cirila in Metoda. V višini 1700 m na Peci je dograjena kapela sv. Cirila in Metoda. Svetišče je dolgo 9 m in široko 5 m. Ima lesen tlak in raven strop iz mecesnovih desk. V oltarju je oljnata slika sv. Cirila in Metoda. Kapela je vsa iz kamna ter pokrita s pločvino in ima stolpič. Omenjeno planinsko kapelico bo blagoslovil v nedeljo dne 16. avgusta g. stolni dekan dr. Fran Cukala, in bo v njej prvič daroval sv. mašo. Blagoslovitev svetišča bo slovesna in se vršijo že tozadavne priprave.

Graditev moderne cerkve. Veliko industrijsko mesto v Čehoslovaški, Moravska Ostrava, se pripravlja, da bo sezidalo na čast sv. Jožefu cerkev, ki bo najmodernejša katoliška cerkev v celi Evropi. Bo to povse moderna zgradba ravnih črt, velikih oken in štirikotnih stolpov. Glavna snov, ki bo iz nje zgrajena ta cerkev, bo železo in jeklo. Jekleno konstrukcijo glavne ladje, ki bo visoka 14.14 m, tvori 8 jeklenih okvirjev s premerom 12 m in višino 13 m. Ti okvirji nosijo strop iz železnega betona in streho, ki bo pokrita z bakrenimi ploščami. Stolpi bodo imeli jekleno konstrukcijo. Koliko jekla, odnosno železa, bo treba za zgradbo, se vidi iz

V Španiji nastopajo ženske z orožjem in se bojujejo proti upornikom.

V Madridu je prisiljena komunistična oborožena mladež častno rodno vojske, da so morali z njo.

Ženska komunistična armada v Madridu.

tega, ker bo za 16 stebrov jeklene konstrukcije glavne ladje potrebno 100 ton jekla. Zvonovi bodo zvonili na električni pogon. Gradba bo kmalu izvršena — v teku ene letne gradbene sezone.

Pariški župan — dober katoličan. Na praznik sv. Petra in Pavla je bila v Parizu volitev župana. Dva kandidata sta se potegovala za to častno in odgovorno mesto: kandidat narodnih skupin Rajmund Laurent in kandidat ljudske fronte socialist Costelazz. Takoj pri prvem glasovanju je dobil Laurent 53 glasov, njegov framsonsko - socialistično - komunistični protikandidat pa je dobil samo 28 glasov. Izvoljen Laurent je priznan strokovnjak za občinsko politiko, o kateri je že spisal več razprav. Po svojem mišljenju je prepričan in dejaven katoličan, ki se udeležuje v raznih katoliških društvih. Po svojem političnem prepričanju pripada krščansko-socialni stranki, ki nosi na-

slov »Demokratska ljudska stranka«, ko je glavni tajnik je. Laurent je tudi član uredništva pariškega katoliškega tednika »Le petit démocrate«. Pariški listi so R. Laurenta po njegovi izvolitvi kot pariškega župana pozdravili kot moža, ki spoštuje ter hoče ohraniti verske in moralne sile naroda, kot borec za svobodo, socialni red in socialno pravico.

Francoski mornarji morajo k sv. maši. Ministrstvo francoske mornarice je izdalo naredbo, da morajo vsi mornarji, ki jih služba ne zadržuje, po nedeljah in praznikih k sv. maši. Častniki so odgovorni za to, da se ta naredba vestno izvrši.

Brezbožniku se je izpolnila želja. V Antwerpen so brezbožniki priredili neko brezbožniško predstavo. Med predstavo je vzkliknil neki komunist z imenom Fr. Engels: »Ko bi bilo meni izbirati med Bogom in satanom, bi se rajše s kožo in lasmi predal v roke satanu.« Ta njegova